ಶ್ರೀ ಕುಂದೂರು ರುದ್ರಪ್ಪ.—ಕೇಸುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರೂ, ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು-ಮೂರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಫೈನಲ್ ಮಾಡಿ ಉಳಿದುವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ರೈತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬನವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಗಣನೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ನಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್.—ಉಳಿದಿರುವ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಇತ್ಯರ್ಥಪಡಿಸಲು ಪ್ರತಿತಿಂಗಳೂ ಇಷ್ಟು ರಿಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬನವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ನಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತ ನಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ.—ರೀಜನಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರೈಸಿಡೆಂಟರವರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗಿರುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆಯೇ?

9 A.M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬನವಲಿಂಗಪ್ಪ.—ಇದು ಕ್ವಾಸೀ ಜುಡಿಷಿಯಲ್ಲು ಬಾಡಿ ಎಂದು ಈ ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದು ಅವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟದ್ದು.

Manufacture of Kannada Typewriters.

*Q.—502. Sri S. SUBBAYA NAIK (Puttur).—

Will the Government be pleased to state:—

(a) the steps taken by them to manufacture and introduce Kannada Typewriters;

(b) whether the Key Board has been approved;

(c) the steps taken by them to implement the agreements entered into between the Government and Sri Subba Rao to the effect that when he submits the Kannada Typewriter designed and manufactured by him, they would purchase the same by paying adequate amount?

A.—Sri ANNA RAO GANAMUKHI (Minister for Education).—

(a) Government have accepted the Kannada Typewriter Key Board as designed by Sri K. Ananthasubbaraya, Journalist, Hassan, and orders have already been placed with Messrs. Rayala Corporation (Madras) Private Ltd., Madras, for manufacture of six Kannada Typewriters for trial purposes according to that Key Board.

(b) Yes.

(c) No agreement has been entered into by Government with Sri Subba Rao in this matter.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ಶ್ರೀ ಅನಂತ ಸುಬ್ಬರಾಯರು ತಯಾರಿಸಿದ ಕನ್ನಡ ಟೈಪರೈಟರಿಗಾಗಿ ಆರ್ಡರನ್ನು ಯಾವ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಕೊಡರಾಯಿತು?

†ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—4ನೆಯ ಫೆಬ್ರವರಿ 1959ರಲ್ಲಿ ಕೊಡರಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ಇದು ನಿಖರವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ಪ್ರಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು?

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ಅದೇನೂ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ 10ನೆಯ ಮೇ 1959ರ ವೇಳೆಗೆ ಈ ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟರನ್ನು ಮ್ಯಾನುಪಾಕ್ಚರು ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಸಪ್ಲೈಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅವರ ಕೂಡ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಆಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಟಿ. ಸೀತಾರಾಮರಾವ್.—ನರಕಾರ ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟರುಗಳ ಕೀ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟು ಮಾಡುವಾಗ ಇನ್ನೆಷ್ಟು ಜನ ಕೀ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಪರಿಶೀಲನೆಗಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರು?

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ರೆಮಿಂಗ್‌ಟನ್ ರ್ಯಾಂಡ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾ ಲಿಮಿಟೆಡ್, ಕಲ್ಕತ್ತ ಇವರ ಕಡೆಯಿಂದಲೂ ಒಂದು ಕೀ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು.

ಶ್ರೀ ಯು. ಎಂ. ಮಾದಪ್ಪ.—ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್ ರೈಟರುಗಳನ್ನು ನಮಗೆ ಯಾವಾಗ ಕೊಡಿಸುತ್ತೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ಆರು ಟೈಪ್ ರೈಟರುಗಳು ಬಂದನಂತರ ಅವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಾಗಿದ್ದರೆ ಅನಂತರ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನ ಬೇಕಾಗಬಹುದು.

Sri U. M. MADAPPA.—Are the Government aware of the fact that there is inordinate delay in the execution of the key board because no key board can be finalised? Will the Government see that it is speedily disposed of?

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—It is a suggestion for action.

Sri M. C. NARASIMHAN.—Are the Government aware that so far as other languages are concerned, that is, Hindi, Tamil, etc., there are different types of key-boards put on the market already by the respective Governments?

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—May be.

ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಪಂಚಗವಿ.—ಶ್ರೀ ಅನಂತ ಸುಬ್ಬರಾಯರ ಟೈಪ್‌ರೈಟರಿನ ಬಗ್ಗೆ ನರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ಅಗ್ರಿಮೆಂಟನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸುವುದು ನೂಕ್ತವಲ್ಲವೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಾದಾಗಲೇ ಇದೆಲ್ಲ ಆಡಕವಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ವೆಂಕಟೇಗೌಡ.—ಅನಂತನುಬ್ಬರಾಯರ ಟೈಪ್‌ರೈಟರಿಗಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಸಂಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೊಡರಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ಐದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಏಳು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಉಳಿಕೆಯಾದ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಈ ಟೈಪ್‌ರೈಟರುಗಳು ಬಂದನಂತರ ಸ್ಯಾಟಿಸ್‌ಫಾಕ್ಟರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದನಂತರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿದೆ.

Dr. R. NAGAN GOWDA.—The Hon'ble Minister has said that by the 10th of May 1959 the typewriter should be submitted to Government. Have they received any interim report as to the stage in which it is now ?

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—No information is received. The cost of each typewriter would be Rs. 980.

Sri A. R. PANCHAGAVI.—In answer to (*c*) it is said : "No agreement has been entered into by Government with Sri Subba Rao in this matter." How is it correct ?

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—In the question put, 'Sri Subba Rao' is referred to, not 'Sri K. Anantasubbaraya'.

ಡಾ|| ಬಿ. ಕೆ. ನಾಗೂರ್.—ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟರಿಗಾಗಿ ಅನಂತನುಬ್ಬರಾಯರಿಗೆ ಕೊಡುವಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯ ನಂತ್ರನ್ತರಿಗೆ ಅದಂತೆ ಆಗಲಾರದು ಎಂದು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅನಂತನುಬ್ಬರಾಯರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನ ಪ್ರಕಾರ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಸುಬ್ಬಯ್ಯ ನಾಯಕ್.—ಈ ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟರು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಎಂದರೆ 10ನೆಯ ಮೇ 1959ರ ವೇಳೆಗೆ ಇಲ್ಲಗೆ ಬರಬಹುದು ಎಂದಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ತರಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ಈಗ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟು ಹೀಗೆ ಇದೆ. ಇದು ಬಂದಮೇಲೆ ನೋಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಚಯ್ಯ.—ಅಫಿಷಿಯಲ್ ಲ್ಯಾಂಗ್ವೇಜು ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಎರಡು ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ನುಗಳು ಬಂದಿದ್ದುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿರುವುದು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ. ಹಾಗಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಏನು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೋ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಲೀಸು ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆಬೇರೆ ಭಾಷೆಯ ಟೈಪ್‌ರೈಟರುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಟೈಪ್‌ರೈಟರುಗಳು ಈ ರೀತಿ ವಿಳಂಬ ಆಗಲು ಕಾರಣಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಲಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ಸ್ಕ್ರಿಪ್ಟ್ ಬದಲಾಯಿಸದೆ ಕೀ-ಬೋರ್ಡನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಲು ಕೆಲವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು.

Police Sports in the State

*Q.—547. Sri MANJAPPA ULLAL (Karkal).—

Will the Government be pleased to state :—

(*a*) whether the Police Sports are being organised in the District Headquarters every year ;

(*b*) the expenditure incurred therefor for the past 2 years in each District Headquarter ;

(*c*) whether members of the public are participating in such Sports ?

A.—Sri B. D. JATTI (Chief Minister).—

(*a*) Yes.

(*b*) The expenditure incurred for the past two years, *i.e.*, 1957-58 and 1958-59 is Rs. 10,634·59 nP. and Rs. 15,763·78 nP. (*Vide* Statement appended).

(*c*) Yes.